

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐỖ THỊ NGỌC MAI

VIỆC LÀM TRONG QUÁ TRÌNH ĐÔ THỊ HOÁ
TẠI THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ, TỈNH PHÚ THỌ

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2014

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

ĐỖ THỊ NGỌC MAI

**VIỆC LÀM TRONG QUÁ TRÌNH ĐÔ THỊ HOÁ
TẠI THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ, TỈNH PHÚ THỌ**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. PHÍ VĂN KỶ

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu của bản luận văn này là công trình nghiên cứu khoa học, độc lập. Các nội dung nghiên cứu và kết quả trình bày trong luận văn có nguồn gốc, xuất xứ rõ ràng và trung thực.

Tôi xin chịu trách nhiệm về công trình nghiên cứu của mình.

Phú Thọ, tháng 8 năm 2014

Tác giả luận văn

Đỗ Thị Ngọc Mai

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin trân trọng gửi lời cảm ơn sâu sắc nhất đến các thầy, cô giáo đã tận tình truyền đạt cho tôi những kiến thức quý báu trong thời gian học tập và nghiên cứu, đặc biệt là **TS. Phí Văn Kỹ**, người trực tiếp hướng dẫn tôi trong suốt quá trình thực hiện Luận văn tốt nghiệp.

Tôi cũng xin trân trọng gửi lời cảm ơn đến các đồng nghiệp và các cơ quan, đơn vị, các cá nhân có liên quan đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu và thực hiện Luận văn này.

Phú Thọ, tháng 8 năm 2014

Tác giả luận văn

Đỗ Thị Ngọc Mai

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC BẢNG	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
4. Ý nghĩa khoa học của đề tài nghiên cứu	4
5. Bố cục của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ VIỆC LÀM VÀ ĐÔ THỊ HOÁ	5
1.1. Việc làm.....	5
1.1.1. Khái niệm việc làm.....	5
1.1.2. Các đặc trưng về việc làm.....	5
1.1.3. Ý nghĩa của chỉ tiêu việc làm.....	6
1.1.4. Sự hình thành thị trường lao động.....	7
1.1.5. Thất nghiệp, thiếu việc làm.....	7
1.2. Công nghiệp hoá - Hiện đại hoá và Đô thị hoá.....	10
1.2.1. Công nghiệp hoá - Hiện đại hoá	10
1.2.2. Đô thị hóa.....	11
1.2.3. Các đặc trưng cơ bản của đô thị hóa	12
1.2.4. Các hình thức biểu hiện của đô thị hóa	13
1.2.5. Những đặc điểm của quá trình đô thị hoá ở Việt Nam	14
1.3. Những tác động của đô thị hoá đến kinh tế, xã hội nói chung và nông nghiệp, nông thôn	17
1.3.1. Tác động tích cực.....	17

1.3.2. Tác động tiêu cực.....	19
1.3.3. Mối quan hệ giữa việc làm và đô thị hoá.....	20
1.4. Những nhân tố ảnh hưởng đến giải quyết việc làm của người lao động trong quá trình đô thị hoá.....	21
1.4.1. Chính sách vĩ mô của Nhà nước.....	21
1.4.2. Lựa chọn mô hình tăng trưởng, phát triển kinh tế và lựa chọn công nghệ.....	22
1.4.3. Thị trường lao động.....	23
1.4.4. Đặc điểm của người lao động.....	24
1.4.5. Tốc độ công nghiệp hoá, đô thị hoá, quy mô hội tụ kinh tế đô thị.....	25
1.5. Kinh nghiệm của một số địa phương về giải quyết việc làm cho người lao động trong quá trình đô thị hoá.....	25
1.5.1. Kinh nghiệm của các tỉnh bạn.....	25
1.5.2. Kinh nghiệm của huyện trong tỉnh.....	30
1.5.3. Một số bài học rút ra từ nghiên cứu lý luận và thực tiễn có thể áp dụng cho thành phố Việt Trì.....	35
1.6. Các nghiên cứu có liên quan.....	36
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	39
2.1. Câu hỏi nghiên cứu.....	39
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	39
2.2.1. Cơ sở phương pháp luận.....	39
2.2.2. Các phương pháp nghiên cứu.....	40
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin.....	43
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu về việc làm cho người lao động.....	45
2.3.1. Hệ thống chỉ tiêu phản ánh mức độ đô thị hoá ở thành phố.....	45
2.3.2. Hệ thống chỉ tiêu phản ánh về giải quyết việc làm, chất lượng việc làm.....	45
Chương 3. THỰC TRẠNG VIỆC LÀM TRONG QUÁ TRÌNH ĐÔ THỊ HOÁ TẠI THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ, TỈNH PHÚ THỌ.....	46
3.1. Những nhân tố tác động đến việc làm trong quá trình đô thị hoá tại thành phố Việt Trì.....	46
3.1.1. Đặc điểm về điều kiện địa lý và tự nhiên.....	46

3.1.2. Đặc điểm về kinh tế - xã hội	48
3.1.3. Đô thị hoá ở thành phố Việt Trì qua những năm gần đây	51
3.1.4. Đặc điểm lao động thành phố Việt Trì.....	56
3.2. Thực trạng việc làm trong quá trình đô thị hoá tại thành phố Việt Trì thời gian qua	60
3.2.1. Thực trạng việc làm và thất nghiệp tại thành phố Việt Trì	60
3.2.2. Kết quả khảo sát việc làm tại các điểm nghiên cứu.....	65
3.2.3. Các giải pháp đã thực hiện để giải quyết việc làm cho lao động trong quá trình đô thị hoá của thành phố Việt Trì trong những năm gần đây.....	69
3.3. Đánh giá những mặt đạt được, tồn tại và nguyên nhân trong giải quyết việc làm cho lao động thành phố Việt Trì trong quá trình đô thị hoá hiện nay	73
3.3.1. Những kết quả đạt được	73
3.3.2. Những tồn tại và nguyên nhân.....	77
Chương 4. MỘT SỐ GIẢI PHÁP GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM CHO LAO ĐỘNG THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ TRONG QUÁ TRÌNH ĐÔ THỊ HOÁ ĐẾN NĂM 2020	83
4.1. Phương hướng, mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của thành phố Việt Trì giai đoạn đến năm 2020.....	83
4.1.1. Phương hướng.....	83
4.1.2. Mục tiêu.....	83
4.1.3. Dự báo xu thế đô thị hoá trên địa bàn Thành phố	86
4.1.4. Dự báo dân số, lao động và sử dụng lao động.....	86
4.2. Một số giải pháp giải quyết việc làm cho lao động thành phố Việt Trì trong quá trình đô thị hoá.....	87
4.2.1. Giải quyết việc làm gắn với quy hoạch phát triển đô thị	87
4.2.2. Tăng cường đào tạo nghề gắn với giải quyết việc làm cho lao động nông thôn.....	90

4.2.3. Giải pháp về khuyến khích người lao động tự tạo việc làm, tìm kiếm việc làm	93
4.2.4. Giải pháp về sử dụng tiền đền bù theo hướng giải quyết việc làm cho người lao động	94
4.2.5. Giải pháp hỗ trợ nông dân vùng bị thu hồi đất chuyển đổi cơ cấu nghề nghiệp	95
4.2.6. Giải pháp về nâng cao chất lượng nguồn nhân lực lâu dài cho Thành phố	98
KẾT LUẬN	100
TÀI LIỆU THAM KHẢO	102
PHỤ LỤC	105

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CN, TTCN	: Công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp
CNH, HDH	: Công nghiệp hoá, hiện đại hoá
ĐTH	: Đô thị hoá
GQVL	: Giải quyết việc làm
GRDP	: Tổng sản phẩm nội địa
HĐND, UBND	: Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân
ILO	: Tổ chức Lao động Quốc tế
KT - XH	: Kinh tế, xã hội
LLLĐ	: Lực lượng lao động
SXKD	: Sản xuất kinh doanh
TP	: Thành phố
TTDVVL	: Trung tâm dịch vụ việc làm
XKLĐ	: Xuất khẩu lao động

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1: GRDP, GRDP bình quân đầu người.....	49
Bảng 3.2: Biến động đơn vị hành chính trên địa bàn thành phố Việt Trì.....	52
Bảng 3.3: Diện tích đất theo công dụng kinh tế của thành phố Việt Trì	53
Bảng 3.4: Diện tích đất theo khu vực của Thành phố Việt Trì.....	53
Bảng 3.5: Dân số và mật độ dân số Thành phố Việt Trì.....	55
Bảng 3.6: Số doanh nghiệp, cơ sở sản xuất kinh doanh	56
Bảng 3.7: Số lao động của thành phố Việt Trì.....	57
Bảng 3.8: Tỷ lệ tham gia lực lượng lao động của thành phố Việt Trì	57
Bảng 3.9: Lao động phân theo trình độ chuyên môn.....	59
Bảng 3.10: Tỷ trọng lao động phân theo trình độ chuyên môn của Việt Trì.....	59
Bảng 3.11: Số lao động làm việc theo ngành kinh tế của thành phố Việt Trì.....	61
Bảng 3.12: Số lao động làm việc trong các doanh nghiệp,.....	62
Bảng 3.13: Số lao động, tỷ lệ lao động có việc làm của thành phố Việt Trì	63
Bảng 3.14: Thất nghiệp của thành phố Việt Trì.....	65
Bảng 3.15: Một số chỉ tiêu chủ yếu của các xã thuộc điểm nghiên cứu.....	67
Bảng 3.16: Kết quả thực hiện giải quyết việc làm trên địa bàn thành phố Việt Trì.....	77